

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id euidem probamus libenter. (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden kedden, sűrűtörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Jókai-utca 12.

Kiadóhivatal: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVNYOMDÁJA (Jókai-utca 4. sz.)

A Tiszák.

(x.) A minap hallottam egy előkelő politikustól, a ki a Tiszákat jellemezte, hogy az öreg Tisza Kálmán a politikában egy valóságos „Jäger Mari.“ Elesebben, igazabban talán senki sem jellemezhetette azt a furfangos, rosszakaratu, alattomos politikust, mint mikor annak az általánosan ismert méregkeverő boszorkánynak a kaptafájára huzta. Huszonöt esztendőn keresztül vezet immár Magyarországot s az átok, a mely az ő kormányzása nyomán fakadt, hosszú időn keresztül fog visszhangozni a magyar ajkán.

A fia, Tisza István, a ki már a grófi előnévvel dicsekszik, — mint ugyanaz a politikus megjegyezte — sok tekintetben elmaradt atyjától. Tisza Kálmán alattomosága, furfangja mód és hatás nélkül való volt mindenkor, a melylyel tapasztalt, előrelátó politikusokat félre tudott vezetni. Terveit oly homályba tudta burkolni mindig, hogy a meglepetések csak évek és évtizedek múlva következtek be. Az ifju gróf modora sokkal brüszkebb, visszataszítóbb, az a bizonyos lóláb sokkal inkább kilóg, minthogy bárki neki egy könnyen felülne. Ő a lassu méregkeveréshez, mely biztos bukását talán csak évek múltán fogja ki mutatni, nem ért. Ha ő valakinek az elpusztítását a fejébe vette, nem mérget

vesz, hanem doronggal támad. Ezért nem jövedőnek neki nagy jövedőt. Jöhet az időök forgataga, mely őt a fölszínre veti, a mint fölszínre került Bánffy, akkor mindenesetre rombolni is fog, rövidebb idő alatt és többet, mint atyja, de uralkodása éveit nem fognak soká tartani.

Hogy mennyire visszataszító, vad modorral rendelkezik, legjobban megmutatta a legutóbbi nagyváradai szereplésével.

A mit Széll Kálmán csatlósai és ujságjai egy egész esztendőn keresztül igyekeztek belevérni a közönség fejébe, hogy t. i. az óriási szabadelvű pártban a fúzió után szent békeesség és egyetértés graszszál, azt Tisza István gróf most egyetlen félóra alatt semmivé tette.

A néhai nemzeti párt büszkén emlegette, hogy velük és általuk a „jog, törvény és igazság“ m-nisztere lépett az uralomra, hogy Széll Kálmán reájuk, a régi-nemzeti pártra és annak elvtársaira támaszkodik, akarták himni, hogy nem elveik szögreakasztásával, hanem azoknak teljességével léptek át a hatalom támogatói sorába; és most Tisza István siet őket felvilágosítani, hogy ők tulajdonképpen megadták magukat, hogy „férfias és minden kétértelműséget kizáró nyilatkozattal, minden feltétel nélkül tették magukévá a szabadelvű párt programját.“ Tudtára adja az egész világnak,

hogy a szabadelvű párt tulajdonképpen semmit sem változott. Megmaradt minden a régiben, a kormányt a régi kormány legprononszirozottabb tagjaiból alkotta meg Széll Kálmán, a kik mindenben azt követik, a mit Bánffytól tanultak. Tehát a mi legszebb reményeink így dőlnek dugába. Biztunk, hogy új hajnal virrad reánk és most kiténik, hogy azok a biztatások csak szavak, mert a tények más beszélnék. Széll Kálmán egy igen jószívű ur, a ki minden szépet megígér, talán szeretné is, ha minden úgy történnék, a mint igéri, de hát arról meg épen nem tehet, hogy a régi rendszer nálánál erősebb, s így ő egész hatalmával, egész jóakarásával kénytelen háttérbe szorulni.

Ime, mindezt igen szépen és világosan elmondotta Tisza Kálmán. A ki elolvassa az ő beszédét, megértheti belőle.

A mit rólunk, katolikusokról mond, igen érdekes. A mi katolikus konzervatívizmusunkat *retrograd* iránynak nevezi. Brutális, egyoldalú, felekezeti politikának mondja.

Igazabb czáfolatot sohasem találhatunk volna ezekre a szavakra, mert mikor Szóts Farkas, a budapesti ev. ref. teológiai tanárnak a bírálatát olvasom, a ki protestáns ember letére bir annyi pártatlansággal, hogy lerántsa a Tiszák működéséről a leplet, valóban csodálkozik az ember, hogy miként férhet Tisza

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Névnapi csokor.

Irta: Kincs István.

Emma néném völegényének gyerek létemre én voltam a legjobb barátja. Már mikor a házunkba jött először, akkor megszerettem. Mások rám se hederítettek, mint afféle igénytelen borzas kölyökre, hanem Aladár egészen másképp csinálta. Ő úgy látszik nagy súlyt fektetett arra, hogy az én barátságomat megnyerje. Czírógatótt, dédelgetett, no én nekem az mind olyan végtelenül jó esett. Nem sokat konyitottam a házasság szentségének mivoltához, de mert Emmát szüleim minden áron férjhez akarták adni, azért megfogadtam, hogy vagy Bögötei Aladár, a kataszteri tiszt lesz sógorom vagy senki más a világon.

Véd- és dacszövetséget kötöttünk egymással s annak a szövetségnek Aladár vette legtöbb hasznát. Én voltam ügyének legjobb prókátora. Anyámnak nem igen tetszett a formája, hanem én megmondtam neki, hogy nekem meg igenis tetszik, külömb fátalembert a városban egyáltalán nem egzisztál.

Mikor Emma talált valami kivetni valót rajta, azt egyszerűen lehurrogattam. Elneveztem egy bakfisknak ide, másiknak meg oda, ki annyit sem ért a fátalemberek megválogatásához, mint a szopós gyerek a pipáláshoz. Azért csak huzza

meg magát s köszönje meg szépen, hogy Bögötei Aladár komoly szándékkal közeledik hozzá.

Apámnak egészen másféle kifogásai voltak...

— Hogyan adjam neki oda Emmám, kiallott föl egyizben füle tövét vakarva, mikor azt se tudom, ki fia, ki lánya!

— Nem is kell azt tudni, kottyantam bele én.

— Gyerek, ne pöfögj, utasított vissza édes apám, ki a szigorúságáról volt ismeretes. Én tudni akarom, néz-e ra valami az apja után, mert a koldus hatvan forint havi gázsijával ugyan nem rug nagyot, még cipellőre se jutna belőle az asszonynak, nem hogy ebédre, vacsorára.

— Pedig van ám pénze, de sok, próbáltam amugy gondolomformán védelembé venni barátomat.

És fölkeltem csakugyan apám kíváncsiságát velem, mert azt kérdezte:

— Honnan tudod azt, gyerek?

— Tudom, feletem önértettel s szinte vonlatva tettem hozzá: tudom, mert láttam.

Hazudni kezdtem immár. De mit! Azért se reterálok meg. Ha már bele kezdtem, hát hazudom még külömbeket is; elvetem a súlykot olyan messzire, hogy lovashuszárral kell megkerestetni.

És elmondám, hogy a minap történt. Apró pénzre levén szüksége, váltatni akart. Előhuzta a bugyellárisát, illetve tárczáját s abban annyi bankó volt, mint a bün.

— Bizonyosan forint lehetett valamennyi, vélekedett apám.

— Forint? Dehogy volt forint. Csupa tízes, ötvenes, meg százás. Meg is kérdeztem tőle, honnan veszi azt a sok pénzt? S arra azt felelte, hogy anyja küldi neki, kinek ő az egyetlen fia.

A végén már szinte röstelni kezdtem, a miért olyan szemtelenül hazudtam. De hát mit csináljak az Isten szent szerelmére? Legjobb barátomat csak nem hagyhatom benn a szószban? Ugy védtem, a hogy tudtam.

S a védelem fogott apámon. Megmentettem előtte Bögötei Aladár becsületét. Azontúl szivebben látták s ha az a kódós novemberi Emília napja közbe nem jön, utóvégre még lakodalmazunk is.

Hanem az a névnap! Az bizony romba döntötte minden szép reményeinket.

Azért fohászokodom annyira, mert jó magam kiváló kedvelője voltam a névnapoknak mindig. Nem csoda, hiszen üzleti szempontból fogtam föl a dolgot s az én üzletem a névnapokon jövedelmezett legtöbbet.

Sorra jártam a rokonokat, ismerősöket egy-egy vessel, vagy más névnapi köszöntővel s szegények mit tehetek volna? Szépen megoldották mindig a bugyellárisuk madzagját, hogy a szeretet és figyelemnek kidukáló honoráriumát számomra onnan kivadásszák.

Néha jól fölpenzéltem. Jutott nyálánságra, papirosra, czeruzára, no meg a malaczbá is.

Mai lapunk 6 oldal.

István gróf arczához felekezeti politikáról beszélni, mikor a Tisza-család a protestáns vallást hosszú évtizedeken politikai objektumnak tekintette. Képes volt összetörni — mint Szóts mondja — a hit energiáját, hogy elvei diadalmaskodjanak.

Pártpolitikai érdekek szerint kormányozták az egyházakat, a traktusokat, a szuperintendenciákat. Politikai hitvallás szerint választották a presbytereiket, gondnokokat, tanácsbírákat, felügyelőket. Pártpolitikai tekintetek döntöttek még a papok, az esperesek, püspökök választásánál is. A politika járszalagára fűzve vonszoltatta magát a magyar protestantismus mindjárt a kiegyezés után a közjogi ellenzék pártjára. A politika vitte egyházuk vezetőit a hetvenes években az akkori szabadelvű párt karjaiba, s ennek másfél évtizeden át tartott uralkodása idején, a politikai hatalom birtokában, alig tett valamit az egyház belső erőinek és szerveinek kiépítésére.

Ime! ítélhetnénk-e mi erősebben Tisza gróf nagyváradi kirohanásainak igaztalan voltáról. Hát ki követett erősebb felekezeti politikát? Mi katolikusok-e, vagy a Tiszák? Vitték hitvesosaikat magukkal az ellenzékbe, onnan a kormány támogatására, szotogattak hivatalt, állást a protestánsnak, kálvinistának politikai meggyőződésért. Vallást adtak politikáért, politikát vallásért! Csereberéltek vele, hiszen „politikai objektumnak” tekintették. És Tisza István szerint mégis mi vagyunk a bünösök, reánk hull a vád, az átok, hogy felekezeti politikát csinálunk.

A közigazgatás egyszerűsítése.

Szék Kálmán miniszterelnök, a belügyminisztérium vezetője, a közigazgatás egyszerűsítése érdekében ez évi június hónap első napjával több rendbeli intézkedést léptetett

Ugy értem a malacot, hogy az volt a pörsölyöm odahaza; édesapám vette s azt mondta, hízaljam meg a cserép állatot csupa hatossall, mert csak azt eszik a vékony szájjával s ha majd egyszer jó kövér lesz, akkor aztán összeverjük s a pénzt valami okosabb dologra fordítjuk.

Belenyugodtam és raktam erősen a malacot. Egyszer azonban különös kísértés szállott meg: tudni akartam mennyire rug már a vagyonom. Aztán szó ami szó, tartottam is tőle, hogy édesapám utóvégre még bolonddá tesz azzal az okos dolgával s olyanra fordítja a pénzem, mire egyáltalában nem szántam, teszem nadrágra, kabátra. Hohó, olyanba bele nem egyezem, az nekem amugy is kidukál az apám kasszájából. Különféle okok működtek tehát közre, hogy én apám nélkül tartottam egy sötét zugban kasszarevideálást. Kivágtam a malac oldalát s abból dőlt a sok hatos, mint a teli zsákból a köles, ha megveszekedik a zsák teneke.

Élre raktam sorba. Tizenkét forintom volt pár garas híján. Hanem ki írja le ijedelmemet: egyszer csak nyílik az ajtó; már ott láttam apámat homlokán a harag barázdáival. De nem. Az őrangyalom óvott. Az én jóbarátom lépett be, Bögötei Aladár.

— Mit csinálsz, öcsém? kérdezte kíváncsian, hogy a sarokban fölfödözött.

— Mit! feletem büszkén, hát pénzt olvasok.

— Aztán van sok belőle?

— De mennyi! Majdnem tizenkét forintom...

életbe a belügyminisztérium körében. Előre láthatólag hasonló szellemben fogják egyszerűsíteni az egész közigazgatást. Ez intézkedések közül legfontosabbak a következők:

Az ügydarabok közül azok, melyek a számvevőségnek kiadandók, vagy írásbeli véleményezésére más ügyosztálynak megküldendők, vagy amelyekben az intézkedés más hatósághoz tartozik, legkésőbb öt nap alatt, az érdemleges elintézését igénylő ügydarabok pedig legkésőbb tizenöt nap alatt intézendők el. Az elintézésnél a fősúly a tények szabatos kidomborítása mellett a lehető rövidsége helyezettessék. Az érdemleges elintézéshez nem föltétlenül szükséges intézkedések kerülendők.

Az ügyosztályok közt az írásbeliség lehető elkerülése végett szóbeli tárgyalások utján intézendők el az ügyek. Ha az érdeket ügyosztályok közt az elintézés érdemére nézve elvi ellentétek merülnének föl, a vitás kérdést az ügyosztályokból meghívott egy-egy tagnak különböző fősztályok közti ellentét esetén, az osztályfőnököknek meghallgatásával az illetékes államtitkár vagy államtitkárok együttesen döntenek el. Egy és ugyanabba a fősztályba tartozó ügyosztályok közt írásbeli tárgyalásnak helye nem lehet.

A számvevőséghez csak azok az ügydarabok küldendők, a melyek számvevői szempontokat érintenek, vagy a számvevőség meghallgatása nélkül nem intézhető el. Ha valamely ügydarab elintézésénél kizárólag a számvevőség irányadó, külön jelentés mellőzésével mindjárt az elintézési tervezetet mutassa be a számvevőség.

A közvetlenül benyújtott oly kérvények, melyek elintézése más országos vagy alantós, hatósághoz tartozik, jövőre kiserő átirat vagy rendelet nélkül, fejzetileg külnendők el. Az alantós hatóság által hiányosan felszerelt ügyiratok kiegészítésére hátrítatlag vagy fejzetileg küldendők vissza a hiányzó iratok megemlítése mellett Formaszerű jelentések bekívánása mellőzendő. A társmisztériumokkal való érintkezésnél az esetben, ha az ügyiratokra más irányu tárgyalások szempontjából nincs föltétlenül szükség, a hosszadalmas, sok időt igénylő s a felülvizsgálatot is megnehezítő átiratok elkerülése

Bögötei barátom annak a nagy summának hallatára hátra szegte fejét s gondolkodni látszott.

— Gyerek, kezdte aztán magát erősen neki durálva, gyerek, mondok egyet s kettő lesz belőle.

— No? tört ki belőlem a kíváncsiság.

— Nagy zavarban vagyok.

— Miattam talán? én senkit se hozok zavarba.

— Jól van no, egészen más bajom van énnekem. Tudod-e, hogy holnap Emma nénéd nevenapja lesz?

— Hogyne tudnám, mikor a verset is tudom már. Azért megint kijár nekem ötven krajczár legalább. Maga is mond föl talán neki verset?

— Mondok, de ahhoz csokor is kellene.

— Csinál a kertész. Tul lakik a szomszéd-

ban, biztattam leendő sógoromat.

— Tudom azt nagyon jól, felelt ő, de a kertész nem csinálja ingyen s nekem most, hitemre mondom, garasom sincs.

— Hm. Az bizony baj, mondtam fejemet csóválva.

— Baj, nagy baj, vette föl a szót Bögötei s szinte könyörgő hangon folytatta: de te segíthetnél rajtam kis sógor.

— Én!... En segíthetnék? képedtem el egyszerre.

— No igen, neked van pénzed, kölcsönözz tiz forintot egy hétre. Huszat fizetek vissza érte s ha nénédet elvettem, akkor még megszerzem a kamatot egy százassal. Jó lesz?

végét az összes ügyiratok átteendők, mindig annak a megemlítésével, hogy mire kéri ki a társmisztérium véleménye vagy intézkedése.

A sürgetések lehető elkerülése végett az alantós hatóságoktól kívánt jelentés beérkezésére általános határidő tűzendő ki akként, hogy a válasz, illetőleg jelentés megadására az intézkedés kibocsátásának keltétől számítandó negyven nap tekintessék, mely határidő a kibocsátandó rendelet első oldalára legfelül jegyzendő fel. Sürgős ügyeknél a jelentés fölterjesztésének határideje külön állapítatván meg, az ügydarabra jegyzendő föl. Körrendeleti intézkedéseknél az alantós hatóságoktól kívánt jelentés megtételére a záros határidő annak kijelentésével állapítható meg, hogy csakis érdemleges jelentés szüksége esetén kell jelentést tenni, illetőleg ennek a megtehetésére határidő meghosszabbítást kérni. A jelentésnek a határidőig való be nem érkezése nemleges jelentésnek veendő.

ÜJDONSÁGOK.

— **Kinevezések a városnál.** Báró Fidh Pál főispán a nyugdíjazott Raimiss József I. számvevő helyére Juth István II-od számvevőt, ennek helyére Kunszt János I. alszámvevőt, ennek állására Maron István II-od alszámvevőt, a II-od alszámvevői állásra pedig Vida István I. számvevőt nevezte ki, illetve léptette előre. A megüresedett számvevői állásra pedig Vinczay Imre számgyakornokot nevezte ki. Ugyanezen alkalommal Juth Istvánnak a tb. főszámvevői címet is megadta.

— **Névmagyarosítás.** Kreutziger Lőrincz Martonvásár község jegyzője a saját, valamint kiskoru gyermekei Róza, Lőrincz és Jenő vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel Kádár-ra magyarosította.

— **Jegyzői szigorlatok.** A vármegyénél f. hó 21. és 22-én folytat le a jegyzői vizsgák. Az eredmény teljesen jó, amennyiben Fürstner Albert nagyperkátai, Balog János alapi, Leitner Ottó szentmihályi, Kovács Béla és Kradigati Stanimir csákvári, Jandrók Győző soponyai, Valper Dezső sárkereszturi, László Lajos váali segédjegyzők, kik a vizsgálatokra jelentkeztek valamennyien jó sikerrel állották ki a vizsgálatot.

— Jól van, jól, mokogtam én; a nagy ígéret egészen levert a lábamról. Pedig ha nagy emberek egyszer valamit ígérnek, azt meg is szokták tartani. Hanem azért mégis keservesen váltam meg a pénzemtől. Nem igen kínáltam neki.

S ő megint rimánkodásra fogta a dolgot.

— Ne hagyj szószban, fiam, mindenre kérlek, kis sógor. Segíts ki a hinárból!

Mit tehettem? Neki kellett adnom a tiz forintomat. Eddig én voltam mindig legjobb prókátora s most, hogy nem szavakkal, hanem tettel, áldozattal kellett bebizonyítani iránta érzett barátságom igaz voltát, most csak nem csufolhattam föl.

Bögötei Aladár pedig, becsületére legyen mondva, nem hazudott, átment a kertészhez s megrendelte néném számára a szép csokrot. Másnap aztán elhozta ünnepi frakkban, szépen kihuzva s az egész ház előtt ékes szavakkal tolmácsolta Emmának igaz szívből fakadó szerencsekívánatait.

Utána én állottam néném előtt glédába. Hiba nélkül mondtam el a versemet s vártam, mi lesz a jutalmam.

Emma megcsókolt s édes kedves öcscsének szőlított.

— Ez az egész? ütöttem föl az orromat.

— Hát mi kell még? ütközött meg furcsa viseletemen Emma.

— Mi?... Furcsa! — nevettem föl keserűen, mintha bizony nekem kellene megmondanom.

— **Küldöttség Alcsuthon.** A bícskei „Gazdasági Takarékpénztár részvénytársaság“-ot, ezt a különben még zsenge, mert hisz még csak két éve, hogy alakult, de már is vidékszerete kitűnő hírnévnek örvendő pénztáratétel szerfelett nagy s eredményében szép reményekre jogosító kitüntetés érte, a mennyiben azt ő cs. és királyi fensége József főherceg is felkarolni s pártfogolni a legkegyelmesebben méltóztatott. — Ő fensége ugyanis értesülvén ezen intézet nemes feladatáról, mely különösen a kisebb gazdák anyagi jólétét czélozza, de különösen annak e téren már is kifejtett áldásos működéséről, hogy itt is megmutassa a gazdaközönség iránt érzett meleg érdeklődését, a mi egyébként is fenséges szívének mindenkor áldott jellemvonása volt, az összes még esetleg el nem helyezett részvényeket a maga részére legkegyelmesebben lefoglalni elhatározta. E végből megjelent folyó 18-án délelőtt ő fensége előtt Alcsuthon az intézet küldöttsége, hogy e magas kegyért háláját személyesen lerója. A küldöttség vezetője és szónoka, az intézet nagyérdemű elnöke nagys. és főtiszt. Gözöny Gyula apát-plebános ur lelkes, szép szavaira ő fensége kegyelmesen válaszolva kilátásba helyezte, hogy e már is oly szép hírnévnek örvendő intézetet mindenkor — már keresztényi kötelességből is — támogatni fogja. Mire a küldöttség lelkesen megéljenzve a legnépszerűbb főherceget, a legszebb reményekkel eltelve hazatartott.

— **Növendék papok vizsgálata.** Tegnap, folyó hó 22-én tartatott meg a II. éves theologusok vizsgálata az egyházból; ma d. e. az I. és II. évesek dogmatikai vizsgálata folyt le; 28-án pedig a philosophiából fog megtartatni az évzáró vizsgálat.

— **Megyei közgyűlés.** Junius 23-án délelőtt 11 óraker Fejérmegye törvényhatósága rendkívüli közgyűlést tartott. B. F. Pál főispán megnyitva a közgyűlést, indokolja az ügyek sürgősségével a rendkívüli összehívást. A tárgyszorokat pontjait Szűcs Arthur megyei főjegyző előadása mellett nagyrészt tudomásul vették. A főispán áttette a számonkérészek jegyzőkönyvét, az alispán az április és május havi pénztárvizsgálat jegyzőkönyveit mutatta be. Két vasutólómunkálati engedély meghosszabbított egy

Aladár körül nyargalhatott a világ, mert

Aladár körül nyargalhatott a világ, mert imbolyogva motyogott valamit. Igen, nem, ugy volt, azaz hogy... Tessék megbocsátani... Tréfát csináltam. — Hogyan? pattant föl apám, hát ön olyan koldus, hogy gyermektől kér kölcsön, mikor leendő menyasszonyát csokorral akarja meglepni? Szegény! Gyalázat!

Bögötei Aladár egy szóval se tudta magát védeni. Torka összeszorult; fiaszó se talált magának azon keresztül utat. A föld mintha égni kezdett volna lábai alatt, addig-addig tipródott, míg csak az ajtó közelébe ért s hogy odaért, hát bucsuzás nélkül kinyargalt rajta.

Szókése borzasztó zavarba hozott engem. Lelkiismeretem szemrehányást tett nekem, hogy azt az embert tönkretettem akaratom ellenére, merő ügytelenségemmel tettem tönkre. Másrészt meg édesapámtól féltem. Szentül meg voltam győződve róla, hogy a feltört kassza, meg a kérőnek a háztól való elvadásása olyan büncselekmény számba mennek, melyek boszuért kiáltanak föl az égre s az a boszu aligha bot alakjában nem harmatozik majd le a hátam közepére. Pedig eszaktokoztam.

Apám ölelő karjai közé fogott s lelkesedve kiáltotta: — Derék gyerek vagy, fiam, te mentetted meg nénedet attól a lépéstől, melyet késő báttal halalos holtig megsiratott volna.

Aladár körül nyargalhatott a világ, mert imbolyogva motyogott valamit. Igen, nem, ugy volt, azaz hogy... Tessék megbocsátani... Tréfát csináltam. — Hogyan? pattant föl apám, hát ön olyan koldus, hogy gyermektől kér kölcsön, mikor leendő menyasszonyát csokorral akarja meglepni? Szegény! Gyalázat!

Aladár körül nyargalhatott a világ, mert imbolyogva motyogott valamit. Igen, nem, ugy volt, azaz hogy... Tessék megbocsátani... Tréfát csináltam. — Hogyan? pattant föl apám, hát ön olyan koldus, hogy gyermektől kér kölcsön, mikor leendő menyasszonyát csokorral akarja meglepni? Szegény! Gyalázat!

Bögötei Aladár egy szóval se tudta magát védeni. Torka összeszorult; fiaszó se talált magának azon keresztül utat. A föld mintha égni kezdett volna lábai alatt, addig-addig tipródott, míg csak az ajtó közelébe ért s hogy odaért, hát bucsuzás nélkül kinyargalt rajta.

Szókése borzasztó zavarba hozott engem. Lelkiismeretem szemrehányást tett nekem, hogy azt az embert tönkretettem akaratom ellenére, merő ügytelenségemmel tettem tönkre. Másrészt meg édesapámtól féltem. Szentül meg voltam győződve róla, hogy a feltört kassza, meg a kérőnek a háztól való elvadásása olyan büncselekmény számba mennek, melyek boszuért kiáltanak föl az égre s az a boszu aligha bot alakjában nem harmatozik majd le a hátam közepére. Pedig eszaktokoztam.

Apám ölelő karjai közé fogott s lelkesedve kiáltotta: — Derék gyerek vagy, fiam, te mentetted meg nénedet attól a lépéstől, melyet késő báttal halalos holtig megsiratott volna.

van egy utasítás is a népszámlálás megejtésére vonatkozólag. Ezen utasítás szerint a népszámlálás megejtése 6 köznapon túl nem terjedhet. Minden törvényhatóság területén levő községek azonban egy számláló kerületté nem alakíthatók. Számláló biztosoknak kinevezhetők: tanítók, tanárok, lelkészek, ny. hivatalnokok, értelmesebb gazdák stb. — de a körjegyzők, anyakönyvvezetők, orvosok, lehetőleg mellőztesenek. Tanítók kötelesek a számláló biztosi megbízást elvállalni s a megbízásnak eleget tenni tartoznak. A számláló biztosok díjaztatnak, díjaik fokozatban vannak megállapítva, I. díj 3, II. díj 4, III. díj 5, IV. díj 6 koronában van megállapítva.

— **Magyar tanulók a párisi világiállításon.** A közoktatásügyi magyar királyi miniszterium 43.617. számú rendeletével engedélyezte a magyar tanulók társas utazását a mesés fényű s valóban páratlanul gazdag párisi világtárlatra. A miniszter ezen ajánló körrendelete szétküldött valamennyi autonóm vagy felekezeti iskola hatóságához, a királyi tankerületi főigazgatókhoz, iskolai igazgatókhoz. Ezen kulturális szempontból kiváló figyelmet érdemlő kormányintézkedés remélhetőleg a legszebb körökben kedvező visszhangra lel s vettékde sietnek iskoláink vezetői megragadni a kormány bőles intézkedése által nyújtott kedvező alkalmat, mely nemcsak a tanulóknak, de maguknak a tanároknak is lehetővé teszi, hogy olcsó árért meglátogathassák a korszakot alkotó párisi világtárlatot.

— **A pörüljárt virtuskodó kocsis.** F. hó 11-én Moóron országos vásár volt. Egmányfut mentek az országoton a vásárról jövő koccsik. Csenedesen poroszálva haladt az uton Pap István várpalotai lakos koccsijával. Csurgó és Bodaik között elérte őt Fleiszig Ignác szintén várpalotai lakos, kinek bizonyára valami sietős dolga lehetett, mert a csak lépésben haladó Pap koccsiját el akarta kerülni. Pap Istvánban azonban nem lehet biztosan tudni, a vásár utáni vidám hangulat-e, avagy az akaratosság felébreszté a virtust, hogy ő bizony nem engedi magát megelőzni s Fleisziget iparkodott az utszélre szorítani, hogy beledöntse az utszéli árokba. Azonban nem jól számított, vagy pedig a lovai igen ijedések lehetnek, mert Fleiszig koccsija helyett az övé borult fel. A rátartós gazda könnyű testi sérüléssel menekült ki a bajból, azonban a koccsiján ülök közül Fülöp András életveszélyesen, Mórocz Károly súlyosan, ifj. Csizmadia József, Molnár János és Bédi András a gazdával együtt könnyebben sérültek meg. A csendőrség előtt Pap István lovainak ijedősével védekezett s azt állítá, hogy csak véletlenül hajtott jobbra a kerülés alkalmával. Fülöp András, Mórocz Károly és ifj. Csizmadia József azonban az ellenkezőt állították. Ugyancsak a szántsándék mellett bizonyítottak a Fleiszig koccsiján ülök is. Az ügy további eljárás végett a székesfejvári kir. törvényszék elé kerül.

— **Megszűnnek a nagy trafikok.** A kir. pézsupgyminiszteriumban azon eszmével foglalkoznak, hogy a dohány nagytözsdéket beszüntetik s a dohány- és szivargyártmányokat közvetlenül kincstári raktárból fogják a kistözsdések beszerezni. Az így megtakarított összeget 500.400 koronára irányozzák elő.

— **Magyar tanulók társas utazása a párisi világiállításon.** Közoktatási kormányunk a mai napon kibocsátott rendeletével felhívja az ország összes tanítóintézeteinek igazgatóit, hogy az év július 19-én induló tanulmányi utazáshoz csatlakozzanak, melyet Propper N. János keresk. akadémiai igazgató a m. á. v. városi menetjegyirodájával vezet Párisba. Ez ifjusági tanulmányi ut felügyeletét a miniszter kérelmére a kiállítási kormánybiztos vállalta el.

— **A javító intézetből.** A helybeli kir. orsz. javítóintézetről üresedésben levő kőmives-felügyelői állásra, melylyel 800 koronától 1000 koronáig felmenő évi fizetés, 140 korona lakbér, 80 korona ruhailetmény és élelmezés jár, 15 pályázó jelentkezett. Volt közöttük 3 építőmester, 4 kőmives-pallér és 8 kőmives-ségéd. Az intézet igazgatója Kapinay András budapesti lakos főpallért nevezte ki kőmives-felügyelőnek.

HAZAI általános biztosító részvény-társaság

nyereség- és veszteség-számlája az 1899. december 31-ig terjedő üzleti évről.

	korona		fill.		korona		fill.	
1 Kárfizetmények: (felvételi költségekkel együtt)								
a) tüzbiztosítási ágazatban	679,815	01						
levonva viszontbizt. károk és felv. költségek	496,408	71	183,406	30				
b) jégbiztosítási ágazatban:								
mult évi károk	47,701	91						
folyó évi károk	146,099	09						
	193,801	—						
levonva viszontbizt. károk	124,184	24	69,616	76	253,023	06		
2 Függő károk tartaléka:								
a) tüzbiztosítási ágazatban	100,177	58						
levonva viszontbiztosított károk tartaléka	80,142	06	20,035	52				
b) jégbiztosítási ágazatban			19,064	56				
c) balesetbiztosítási károk tartaléka			45,980	—	85,080	08		
3 Díjtartalékok állása a folyó üzletév végén:								
a) tüzbiztosítási ágazatban	370,455	24						
b) jégbiztosítási ágazatban	19,053	64			389,508	88		
4 Üzleti költségek:								
a) tüzbizt. jutalékok és a tüzüzet terhelő igazgatási költs.	420,008	56						
b) a jégüzletet terh. igazg. költs.	33,177	89						
c) jövedelmi adók	2,091	27						
d) bélyegilletékek	16,625	29						
e) igazg. és felügy.-biz. járulékok	9,000	—						
f) szerzési költségek	14,303	85						
g) postaköltségek	27,076	09	522,282	95				
levonva viszontbizt. bevételek			328,235	48	194,047	47		
5 Leírások és egyéb kiadások:								
a) kétes követelések	171,096	—						
b) érvénytelenített régi részvények	58,400	—						
c) szervezési költség leírás	84,032	68						
	313,528	68						
Levonva a régi részvénytökekből leírások fedezésére szolgáló maradványát	188,200	14	125,328	54				
6 Árfolyamvesztés értékpapírok után					8,543	92		
7 A folyó üzletév feleslege					43,747	53		
					1,099,279	48		

Mérleg-számlája az 1899. december 31-ig terjedő üzleti évről.

	korona		fill.		korona		fill.	
1 Pénzkészlet 1899. év december hó 31-én					1,487	58		
2 Postatakarékpénztári követelésünk					3,597	85		
3 Értékpapírok:								
a) kor. 600,000— n. é. belvárosi takptári 4 1/2%-os záloglevél á 100.—	600,000	—						
b) kor. 83,400— n. é. 4%-os magy. arany jár. á 116.50	97,161	—						
c) kor. 30,000— n. é. 4%-os magyar kor. jár. á 94.75	28,425	—						
d) függő kamatok	11,599	50	737,185	50				
4 Kamatkozó követelések			300,750	—				
5 Váltók					3,733	74		
6 Társaságok tartozásai egyenlegei a követelések levonásával					79,924	85		
7 Künlévőségek képviselőteknél					305,953	37		
8 Künlőfele tartozások átmeneti számián					100,485	33		
9 Értékpapír letétek, mint óvadékok					36,000	—		
10 Alapítási és szervezési költségek					73,300	66		
					1,645,418	88		
1 Kibocsátott elsőbbségi részvények							1,000,000	—
2 Fel nem vett osztalékok							3,950	—
3 Tüzbiztosítási díjtartalék a viszontbiztosítók díjtartalékával és minden megterhelés nélkül jégbiztosítási díjtartalék					370,455	24		
					26,043	97	396,499	21
4 Függőben levő károk:								
a) tüzbiztosítási ágazatban	100,177	58						
b) jégbiztosítási ágazatban	19,064	56						
c) balesetbiztosítási ágazatban	45,980	—					165,222	14
5 Óvadékok							36,000	—
6 A folyó üzletév feleslege							43,747	53
							1,645,418	88

Budapest, 1899. december hó 31-én.

Németh István,
főkönyvelő.

A HAZAI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG IGAZGATÓSÁGA:

Kossuth Ferencz,
elnök.

Tóth Pál,
vezérigazgató.

Gr. Benyovszky Sándor,

Gomperz Emil.

Freund Dezső.

Poll Imre.

A fenti zárszámadást és mérleget megvizsgálván, azt a törvényben és az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és annak egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőeknek találtuk.

Budapest, 1900. év május hó 28-án.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Hoitsy Pál,
elnök.

Dr. Unger Bernát.

Dr. Pekár Imre.

Mag. és kir. osztrák-magyar kiskereskedő szaksz. Mag. és kir. osztrák-magyar kiskereskedő szaksz.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (széki házban)

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi aradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári terepek, építési vállalatok, építőmesterek, egyeztetés gyári és ingatlan tulajdonosok számára. E homlokzat-festékek, melyek másban fölölködők, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilóként 16 krtól fölfelé szállítanak és a mi e festék színtisztségét illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, egyeztetés esetében kivételre ingyen és bérmentve küldeték.

A nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi Minister úr ^{94.366} ^{1899.} szám a. kelt magas rendelete folytán értesitem Fejérmegye tekintetes tanügyi hatóságait,

miszerint a

HYGIENA pormentesítő vállalat,

illetve a

valódi amerikai DUSTLESS kizárólagos eladási jogát Fejérmegye területére átvettem

Kováts Pál, Székesfehérvár, Nádor-utcza.

Tisztelt vevő Közönség!

Daczára a kézmű áru rohamos ár-emelkedésének, én még mindig azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nálam nagy választékban lévő árukat, úgy mint a

legdivatosabb ruha-szöveteket, francia delaine, batiszt és voálokat,

valamint

vászon, kanvász, chifonokat

és minden e szakmába vágó árukat, nem számítva azon kedvezményt, a melyben t. vevőimet részesítem, a régi árak szerint felajánlhatom.

Továbbá vagyok bátor a t. vevőközönség b. figyelmét a nálam igen kedvelt

„L I L I O M“

vászonra felhívni, mely kizárólagosan Székesfehérvár és vidéke részére csakis nálam kapható.

Kiváló tisztelettel

Wébermann Jakab.

Védjük szőlőinket

a különféle szőlőbetegségek ellen!

A szőlő peronosporájának a leghatékonyabb ellenszere a dr. Aschenbrandt-féle

„b o r d ó i p o r“

Kezelése egyszerű, az oldat néhány perc alatt elkészíthető, kitűnően tapad, a permetező-gépeket el nem dugaszolja.

Ára: (loco Budapest a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének“ raktárában) 50 kgos zsák à kg. 76 fillér, 5 és 10 kgos zsák à kg. 80 fillér.

A szőlő lisztharmatának leghatékonyabb ellenszere a dr. Aschenbrandt-féle

„r é z k é n p o r“

A por finomságánál fogva nagy anyagmegtakarítás, a por jobban tapad és nem bűdösíti annyira a bort, mint a tiszta kénpor.

Ára: (loco Budapest, a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének“ raktárában) 50 kgos zsák à kg. 52 fillér, 5 és 10 kgos zsák à kg. 56 fillér.

Hamisítás kizárva!!

Minden csomagnak el kell látva lenni ólomzárral és a Borászati Lapok ellenőrző bélyegével.

A porok megrendelhetők:

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél
(Budapest, Alkotmány-utcza 31.)

A Borászati Lapok kiadóhivatalánál
(Budapest, Üllői-ut 25.)

Azonkívül Kovács Károly kereskedő urnál Székesfehérvár, — Hessky Imre urnál Székesfehérvár, Alsó királysor 4.